

več z viškom pojava gosenic, ki so njegova glavna hrana. V Španiji so povzročile takšne spremembe zmanjšan gnezditveni uspeh te ptice.

Kakšna bo nadaljnja usoda evolucije ptičjih selitev? Žal spremembe pod vse večjim človekovim vplivom zahtevajo izredno hitre prilagoditve. Zato je vprašanje, ali se bodo selivke sploh lahko uspešno prilagodile v tako hitro spreminjajočem se in degradiranem okolju. Kot kaže, izgub ne bomo mogli preprečiti, lahko pa bi z ustreznimi varstvenimi ukrepi prizanesli marsikateri vrsti.

Slovarček:

- **evolucija:** razvoj, spreminjanje živih bitij
- **geolokator:** elektronska arhivska sledilna naprava, ki deluje s pomočjo svetlobnega senzorja. Na osnovi dolžine dneva lahko ocenimo zemljepisno dolžino in širino. •

Literatura:

- BERTHOLD, P. (1999): A comprehensive theory for the evolution, control and adaptability of avian migration. – *Ostrich* 70: 1–11.
- BRUDERER, B. & SALEWSKI, V. (2008): Evolution of bird migration in a biogeographical context. – *Journal of biogeography* 35: 1951–1959.
- BÖHNING-GAESE, K. *et al.* (1998): Constraints on dispersal and the evolution of the avifauna of the Northern Hemisphere. – *Evolutionary Ecology* 12:767–783.
- PIERSMA, T. *et al.* (2005): Is There a “Migratory Syndrome” Common to All Migrant Birds? – *Annals of the New York Academy of Sciences* 1046: 282–293.
- PULIDO, F. (2007): The Genetics and Evolution of Avian Migration. – *Bioscience* 57(2): 165–174.

IZ ZBIRK PRIRODOSLOVNEGA MUZEJA SLOVENIJE

Beloperuti krivokljun

// Al Vrezec

Prvi podatek o pojavljanju beloperutega krivokljuna (*Loxia leucoptera*), severnjaške ptice, ki gnezdi nam najbližje v borealnih gozdovih Rusije, je pravzaprav samec, ki je v muzejsko zbirko prišel 20. maja 1890. Ptico je ujel takratni muzejski preparator Ferdinand Schulz že oktobra 1899 v okolici Ljubljane in vse do maja prihodnjega leta je živel v kletki. Zaradi drugačne prehrane v ujetništvu je samec izgubil prvotno rdeče perje in je tako bolj podoben zelenkasti samici. Leta 1899 so bili v Evropi priča največji invaziji krivokljunov (*L. curvirostra*) iz severnih populacij, ki se v tolikšni meri ni ponovila nikdar več. Množični jati krivokljunov so bili primešani tudi beloperuti in veliki krivokljuni (*L. pytyopsittacus*). Primerek samca beloperutega krivokljuna iz Ljubljane nam priča, da je velika invazija dosegla tudi naše kraje, ptice pa so se po invaziji po Evropi pojavljale še vsaj kakšno leto ali dve, nekatere so morda celo gnezstile. Tudi pri nas? Kdo ve? Omenjeni primerek ni razstavljen in je shranjen v muzejskem depozu pod inventarno številko 6163 (stara inv. št. 732).

foto: Ciril Mlinar Cic